

Type checking

→ Subprogram and assignment to type checking yapılır.

→ coercion: automatic conversion

→ static binding = static type checking
→ dynamic binding = dynamic type checking

Unions are not type checked...

Strongly typing

→ hataların tamamını yakalar.

avantaj: reliability

dezavantaj: - kodu uzatır.

- gelişmeyi yavaşlatır.

- yazmayı yavaşlatır.

Attribute grammar:

defines the meaning for the production rules which gives the meaning for the input program.

→ shadow variable?
shallow

→ Scope evaluation:

dynamic scope'un avantajları: convenience ve flexibility
dezavantajı ise: poor readability (same name, different meanings),
reliability
longer access times for non-local variables

Referencing Environment:

All names that are visible in the statement

*Type constructor

→ Cartesian product, - Union, - Subset

→ Function (Arrays)

- Type -

Value üzerindeki operasyon kümesi

Union

data items with different types are stored in overlapping region, reduce memory allocation

→ Only one type of value is valid at one time

[7.2 b1]

Discriminated unions:

→ diğer isimleri disjoint, variant type or algebraic type union

→ data abstraction için elverişlidir.

Vector - List

Vectors: like arrays, more flexibility, especially dynamic resizability

Lists: like vectors, can only be accessed by counting down from the first element

Polymorphism vs Overloading

Parametric polymorphism

→ single algorithm may be given many types

→ type variable may be replaced by any type

$f: t \rightarrow t \Rightarrow f: \text{int} \rightarrow \text{int}$

Overloading

A single symbol may refer to more than one algorithm
Each algorithm may have different type

* C and C++

Arraylar için yer stackten ayrılır.

Pointer → Advantages

→ Addressing flexibility

→ recursive data structure

→ dynamic storage management

Overloading

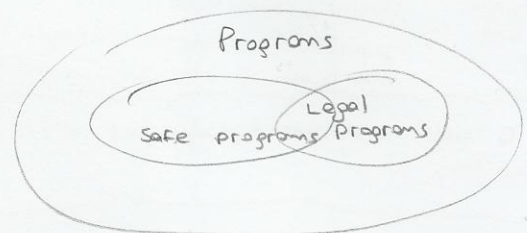
- Type inference?

- Type Equivalence?

- Type Compatibility?

Overloading vs polymorphism?

• C, Pascal, C++ : all type checked at compilation time

Syntax

1) Lexical syntax

Basic symbol (name, value, ...)

2) Concrete syntax

Rules for writing statement, programs

3) Abstract syntax

→ meaning (semantic)

Chomsky hierarchy

1) Regular grammar

used to define lexical structure of the language

$A \rightarrow w$ or $A \rightarrow Bw$

↑
left regular

$A \rightarrow w$ or $A \rightarrow wB$

↑
right regular

2) Context-free grammar

used to define concrete syntax of the language

⇒ Used to describe concrete syntax

→ Typically using BNF notation

3) Context-sensitive grammar

Unrestricted grammars

recursively enumerable languages

Context Free Grammar

→ is a set of recursive productions rules used to generate pattern of string

Parse Tree

2 şekilde olusturulur.

1) Top-down

recursive descent parsing

2) Bottom up

shift reduce parsing

Shift reduce parsing

There are four possible options

- shift, - reduce, - Accept, - Error

→ initial stack empty

→ end of input is empty

advantage of implicit declaration

→ writability

disadvantages

→ reliability

Context-Free Grammars

→ Used to describe concrete syntax

Stack dynamic variables :

→ Allocated from the run-time stack

→ De-allocate after execution

→ can happen at the beginning of block or anywhere (C method variable)

advantage

disadvantage

→ allows recursion

→ conserves storage

allocate when and where needed

→ subprograms cannot be

history sensitive

→ indirect addressing (larger time)

→ overhead of allocation, de-allocation

→ Java ve C'deki variable tanımlamaları statik olarak bound ediliyormuş

Difference

- OS : coded algorithms causes state changes

- DS : state changes are defined by mathematical changes

- OS : state of the machine

- DS : state of the program

Traversing a DFA

→ Configuration : state + remaining input

● Static variables : compile time memory cell line bound edilirler.

- program sonlanıncaya kadar orada dururlar.

avantaj

efficiency

history sensitive

(→ C static variable)

dezavantaj

less flexible

Explicit Heap-Dynamic Variables :

→ Allocated and de-allocated by explicit directives

→ takes effect during execution

→ address reference ve pointer ile yapılır.

advantage :

flexibility

(new and delete)

disadvantage

- reliability must be shown

- inefficient by comparison

Implicit heap dynamic variables

→ value assign edildiginde otomatik olarak heap'e atılır. (bound edilir)

→ Allocation and de-allocation caused by assignment

advantage

- Flexibility

- writability

disadvantage

- inefficient, because dynamic

→ error detection zor.

(array in JavaScript)

Type checking

- Operatör ile operandın uygunluğuna bakar.
- Subprogramlar ve assignmentta type checking yapılır.
- Coercion & implicit type checking

Type compatibility 2 adet compatibility vardır.

- Name comp
- Structure type comp.

1) Name type comp: same declaration. yada aynı declarationı kullanan tip isimleri olmalı, impl. kolaydır.

2) Structure type comp: Aynı struct yapısına sahip ise structural comp. var deriz. flexible fakat impl. zordur.

Dynamic scope yazılış şekliyle lokalite değil çağırılma sırasına göre. çağırıldığı yerden geriye giderek arar.

→ scope & static ve localdır. lifetime program boyunca.

Uses for Types

Enumerated types

- Ordered set whose elements are named and listed explicitly
- avantaj: efficiency, readability, maintainability, reliability

Strong typing

→ Strongly type ise yapılan hataları detect eder. Bütün hataları yakalarsa biz buna strongly typing diyoruz.

avantaj: reliability
dezavantaj: kodu uzatır, daha yavaş geliştirir
Yazılabilirliği azaltır.

Scope

→ değişkenlerin görüldüğü statemanların aralığıdır

Static scope: önce lokale bak, sonra scope genişlet. ilk bulunduğun declaration

Referencing environments: değişkenin görülebilir olduğu alandır.

→ **Discriminated Unions** Farklı tipleri bir arada tutabilir. Data abstraction yapar. Union type'da aynı anda tek değer bound edilir. Polymorphism destekler.

Polymorphic: Operatör ve fonksiyon farklı tiplerden herhangi biri ile kullanılabilir. Re-use sağlanır. Generics farklı tipler üzerinde çalışır.

Type checking 3

C name equivalence

- 1) Type Inference
- 2) Type Equivalence: 2 tip aynı mı diye bakar.
- 3) Type Compatibility: Birbirinin yerine kullanımı

Type Inference 3 koda bakmadan oluşan çıktıya yada return valuesine göre checking yapılır.
→ type declarationına gerek yoktur.
→ hata yakalanabilir.

- Implicit conversion: upcasting
- Explicit " : downcasting

Expression

- No side effect
- Return value

Statements

- side effect
- No return value

→ BNF kullanılarak syntax tanımlanır. Generation : dilin üretimi, Recognition : dilin tanınması

→ Elimizdeki yapıları kullanarak
o dilde ifade edebiliyoruz.
tüm yapıları üretebiliyoruz.
(Generation)

→ Hepsinin hangi dile yazıldığını ve hiçbir dile
uyup uyumadığını bulmak recognition oluyor.

Chapter 4 (Names, Binding, Scope)

Dynamic semantic : programlara dilin expression, statement ve program unitleri olarak tanımlanır.

Operational semantic : Run time sırasında machine'de olan etkilerin belirtileri.

- state change'lere yer verir.

Denotational semantic : anlamın tanımlanması için yapılan formal yöntemler.

→ recursive yapıdır.

→ matematiksel model.

⇒ Differences :

O.s : state change sebep olur.

D.s : matematiksel değişikliklerdir.

→ Axiomatic semantic :

state yok, prove etmek için gerekenlerdir.

variable : yer ayırma işleminin yapıldığı alanda tutulan veriye variable denir.

• location, • referencing, • scope, • lifetime, • type checking, • Initialization, • Type compatibility'si vardır.

Six attribute :

- Name, - Address, - Value, - Type, - Lifetime, - Scope

Names

→ Comments, line boundaries ve white space name değildir.

→ Name constant : #define tanımlamaları, avantajları readability, modifiability,

→ Aliases : farklı değişkenlerin aynı memory'e refer etmesi

Variable initialization : → Başlangıç bindinginin yapılması

Static variables : Compile time'da memory celllarına bound edilir.

→ avantaj : efficiency, history sensitive

→ dezavantaj : less flexible

Stack dynamic variables : → stack'te runtime'da allocate yapar. Execution'dan sonra ise deallocate yapar.

avantaj : recursion için verir. Lazım olduğunda ihtiyacı olunan yerde allocate edilir.

dezavantaj : overhead of allocation and deallocation indirect addressing

Explicit heap dynamic variable :

Explicit olarak allocate ve deallocate edilir. Sadece pointer ve reference üzerinden yapılır.

avantaj : Dinamik storage (flexibility)

dezavantaj : reliability azdır ve inefficienttir.

Implicit heap-dynamic variables

Value assign edildiğinde heap'te storage ayrılır.

Advantage : flexibility, writability

Disadvantage : Inefficient çünkü dynamic'tir. Hatayı bulmak zordur.

Primitive types :

Ambiguity ve bunun ortada kaldırılması :

→ operatörlerin öncelikleri tanımlanırsa bu sorun ortada kalkar.

Attribute Grammars :

Dilin yapısını Context Free Grammar'den daha iyi açıklayan bir araçtır. Attribute grammar CEG için iyi bir ektir.

Binding :

→ Dynamic Type Binding :

avantaj : esneklik

dezavantaj : yavaş
type check zor.

implicit heap dynamic

avantaj : esneklik

dezavantaj : hata fark etme yeterliliği
yetersiz, bütün özellikler dinamik

Type checking :

→ Operatörün operand ile uygunluğunu kontrol eder.

→ Tip binding statik ise tip kontrolünde statiktir.

→ dinamikse, dinamik olmak zorundadır.

→ Bir programın dili bütün hataları fark ediyorsa, buna strongly type derir.

Referencing Environment

→ Bir komutun referans çevresi, o komut tarafından erişilebilen bütün isimlerdir.

Discriminated Union :

etiketlendirilmiş protokolle

Static semantiksler :

Tip uyumluluğu kuralları gibi kuralların BNF ile açıklanabilmesi zordur. Bu ve buna benzer durumlar static semantik kuralları ile açıklanırlar.

Dinamik Semantiksler :

- 1) Operational semantik → aksiyonlarla alakalıdır.
- 2) Denotational Semantik → recursive function tabanlıdır.
- 3) Axiomatic Semantik → state change yoktur. Programların doğruluğunu ispat için bir yöntemin geliştirilmesiyle ilgilidir.
 - durum değişimleri tanımlar.
 - diğer matematiksel fonksiyonlarla tanımlanır.

Stack Dynamic Binding

→ Tanımlandığı block altıf kaldığı sürece yaşar.

→ Bellek adresi hariç bütün özellikleri static olarak belirlemiştir.

heap :

→ Sadece pointer ile erişilir.

→ avantaj : dinamik bellek yönetimi sağlar

→ Dezavantaj : yönetimi zor bu nedenle güvenilir değil

C ; type equivalence :

→ Normalde structural equivalence sadece struct ve union'da name equivalence

Names and scope :

Bir değişkenin scope ; değişkenin görülebilir olduğu komutların alanıdır.

Data type :

Neden Programlama Dilleri dersi?

- 1) Dil öğrenmek yetkinliğimizin artması için
- 2) Belli bir dilin önemli özelliklerini anlayarak daha iyi kullanabilmek
- 3) Probleme uygun olan dilin seçimi
- 4) Hata ayıklarken özelliklerini bilmek faydalı olur.

Dil aileleri :

- 1) Imperative , 2) Concurrent , 3) O. Oriented , 4) Logic , 5) Functional

Binding =>

- 1) Compile Time 'da yapılırsa : performans artar
- 2) Run Time 'da yapılırsa : esneklik artar

* Borland JBuilder :
* Java için bütünleşmiş
* yazılım geliş. ortamı

Syntax analysis : tokenları belirler. (token is set of lexeme)

Programlama Dilleri Değerlendirme Kriterleri :

- 1) Okunabilirlik : Dilin okunabilir olması hata olasılığını azaltır ve bakımı kolaylaştırır.
- Overall simplicity , Orthogonality , structure type ...
- 2) Yazılabilirlik : - Dilin sayıtlama yeteneği , dilin yazılabilirliğini önemli ölçüde etkilemektedir.
- Seçilen dilin eldeki problemlerde uygun olması işi kolaylaştırır.
- Overall simplicity , - Orthogonality , - Support for Abstraction
- 3) Güvenilirlik : Okunabilirlik , Yazılabilirlik , Type checking and Exception handling
- 4) Cost : ...

Lisp :

- iki veri tipi var : atom ve list
- Değişkenlere gerek yok.
- Recursion ve kısımlı ifadeler ile kontrol

Prolog :

- Based on formal logic
- Non procedural

Java :

- doesn't include struct, union, enum
- has reference but not pointers

2.pdf Türkçe

→ Bu derste programlama dillerinin syntax anlatmak için BNF adlı metot ile kullanılacaktır.

BNF : → terminal symbols
→ non terminal symbols
→ unique start symbol
→ production rules

* Bir programlama dilindeki en düşük düzeyli syntax birimlerine "lexeme" denir.

EBNF : BNF'in okunabilirliğini ve yazılabilirliğini artırmak amacıyla BNF'e bazı eklemeler yapılmış ve yenilenmiş BNF sürümlerine genişletilmiş BNF yada EBNF denir.

- 1) { } → istediğin sayıda seç, yada hiç seçme
- 2) | → veya
- 3) ()

Names :

- name length
- case sensitive
- special words

Case sensitive :

Dezavantajı : okunabilirlik

1) Encapsulation : data tipi için tanımlanmış bütün operasyonların tek bir yerde bulunması

2) Information hiding : implementasyon detaylarını gizle.
hide the details.

- They don't specify
 - data representation
 - implementation details

? Algebraic specification ?

- Object Oriented Programming -

Central concepts in object oriented languages

- Dynamic lookup, -encapsulation, -subtyping, -inheritance

- * C++ : using static typing to eliminate search
- * C++ : problems with C++ multiple inheritance

• Dynamic lookup

object → message (arguments)

In conventional programming

operation (operands)

meaning of operation is always the same

→ different code for different object

• Subtyping and inheritance

→ interface : external view of an object

→ subtyping : relation between interfaces

• Important distinction

- Overloading is resolved at compile time
- Dynamic lookup is a run time operation

• Encapsulation

→ kodu yazan kodun tamamını görüyorken, kullanıcı sadece belli bir kısmını görmektedir.

message → Object

- implementation : the internal representation of an object
- inheritance : relation between implementation

Smalltalk language terminology

Object : Instance of some class

Selector : name of a message

Method : code used by a class to respond to message

Instance variable : Data stored in object

• Object Creation

- To create an object, we copy an old one
- We can add new methods, override existing ones, or even remove methods

→ Object - Oriented

• Subtyping

inheritance mekanizmasına bağlıdır.

• Encapsulation

public, private, protected visibility

→ inheritance : fonksiyonlar override edilir.

• Encapsulation in Smalltalk

- methods are public
- instance variable are hidden
- subtyping : implicit, no static type system
- inheritance : subclasses, self, super

• C++ Background :

- Data abstraction
- Objects and classes
- Better static type checking

* if you don't use a feature, your compiled code should be as efficient as if the language didn't include the feature.

** Overloading **

- overloading is resolved at compile time
- this is different from run-time lookup of virtual functions

Type Equivalence 2 type aynı olup olmadığına nasıl karar verilir?

→ Structural equivalence: 2 tane aynı değeri içeriyorsa aynıdır. daha flexibility'dır.

→ Name equivalence: same type names

→ Structural equivalence recursive type veya isim olduğunda kompleks olabilir. Bu yüzden name equivalence daha basittir.

• C, structural equivalence'dır.
Sadece struct ve union'da name equivalence'dır.

• Java name equivalence'dır.

* implicit conversion: upcasting

* explicit conversion: downcasting

* C++'da polymorphic fonksiyonlar "template"ler.

• Side effects

→ changes to memory, input/output

→ Side effect istenmeden olabilir.

→ Side etkisiz program bir haktır.

* ternary operator: if expression'dır.

Lazy evaluation? Side effect olmadığı zaman

→ Operation evaluated before the operand are evaluated

→ Operands evaluated only when necessary

Type checking vs Type inference

Standard type checking

```
int f(int x) { return x+1; }  
int g(int y) { return f(y+1)*2; }
```

Type inference

```
int f(int x) { return x+1; }  
int g(int y) { return f(y+1)*2; }  
typesine bakmadan return valuesine  
göre type checking yapmıyoruz.
```

* Dynamic scoping is not an accident

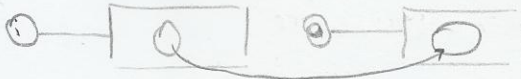
→ User knows how to handle error

→ Author of library function doesn't

Summary of Garbage Collector Technique

- Reference counting
 - * Directly keeps track of live cells
 - * Doesn't detect all garbage

Pass by value - Result

→ Strict Evaluation vs Non-Strict Evaluation

→ fonksiyon kabul edilmeden önce parametreler evaluated edilir. (strict evaluation)

→ Sadece kullanılacağı zaman evaluated edilir (non-strict yani short-circuit & lazy evaluation)

Comparisons

→ Call by Value

- Efficient.
- Less flexible and less efficient without pointer.

→ Call by reference

- Easiest to implement
- Explicit dereferencing

→ Call by value - Result

→ Call by name:

- difficult to implement
- lazy evaluation

Pass by reference

→ formal parameters become "alias"

Pass by name

- * Actual parameters only evaluated when they are needed
- * Aynı parametre defalarca lazımla evaluated edilebilir.
- * Lazy evaluation'dır.

Functional programming \Rightarrow imperative programming:
 • program = Data + Algorithms

OO programming:
 • program = Object . message (Object)

Functional programming:

• program = functions functions

Important Features

- Everything is function
- No loop
- No side effect

- No variable or assignment (only constant values, arguments and returned values)

Eager Evaluation

\Rightarrow order evaluation

\rightarrow Functional style breeze recursive breeze.

Advantages of FPL:

- 1) Simple semantic, concise, flexible
- 2) No side effect
- 3) Execution efficiency

\approx First-Order logic \approx

(Boolean Functions)

- Constant Symbol - Function Symbol, - Predicate Symbol

- Mary
- 3
- Green

- father-of(Mary)=John green(Grass)
 greater(5,3)

* Prolog *

\rightarrow programming in logic

\rightarrow Program

- Axioms (facts): true statements

- atomic sentence = which has value true or false
- complex sentence = connected by the logical connectives

\rightarrow Functions

non-Boolean functions (successor(x))

$$(a \rightarrow b = a' \vee b)$$

\rightarrow Punctuation symbols

parentheses
 comma
 period

prove goals
 from axioms

statement

\Rightarrow Logical programming = Logic + Control \Rightarrow Algorithm

Horn Clause

$b \leftarrow a_1 \text{ and } a_2 \text{ and } a_3 \text{ and } \dots \text{ and } a_n$
 \downarrow head \uparrow body

$b \leftarrow \bullet$ fact
 $\leftarrow b$ query

• First order logic

natural (0).

$\forall x, \text{natural}(x) \rightarrow \text{natural}(\text{successor}(x))$

• Horn Clause

natural(0)

$\text{natural}(\text{successor}(x)) \leftarrow \text{natural}(x)$

* Prolog syntax

$\begin{array}{|l} \vdots - \text{for } \leftarrow \\ \text{, for and} \end{array}$

\Rightarrow Problem solving by resolution

\Rightarrow Unification

Pattern matching to make statements identical.

\rightarrow Resolution and Unification

• program;

- statements / facts (clauses)

• Goals;

- Headless clauses, with a list of

* Possible Solutions to Name Clash

- Implicit: language resolves name conflicts with arbitrary rule
- Explicit: programmer must explicitly resolve name conflicts
- Disallow: name clashes: programs are not allowed to contain name clashes

Interfaces vs Multiple Inheritance

● C++ multiple inheritance:

→ Birdey fazla class'dan ~~extend~~ edilmiş olunabilir.

● Java interfaces

→ Bir class birden fazla interface'den implement edilebilir.

Java: Java'da efficiency ikinci plandadır.

- Almost everything is an object
- All object on heap, accessed through pointers
- Java static typing yapar.
- finalize() method garbage collectoru çağırır.
- constructor'da sen süper classı çağırmasan otomatik olarak çağırılıyor.

* Subtyping is implicit, inheritance is explicit